

jó Isten fönt ül elefántcsont székében. Körülötte a magyarok szentjei, Árpád apánktól Arany Jánosig. A főtrónálló kerubim Petőfi, szárnyal a vállán, de karddal az oldalán, hanem gallérja itt sincs neki. Fölmentette a viselése alól Szent Mihály arkangyal, a mennyei hadak fő-főgenerálisa, mikor elolvasta azt a versét, amelynek az a címe: „Egy goromba tábornokhoz.”¹

— Nézz le már, Sándor fiam — mondja neki az Uristen —, mi újság van minálunk Nagy-Magyarországon?

Kitekint a kerubim egy aranyablakon; amikor visszafordul, sápadtabb az arca, mint az elefántcsonttrón.

— Nincs már Nagy-Magyarország, csak Kis-Magyarország. Toportyán férgek négy oldalról szétragadozták.

Csönd lesz a kristályoszlopos teremben, csak a magyar szentek halk zokogása hallik. Kisvártatva megint megszólal az Úr:

— Hát most mit látsz, Sándor?

— Nagy tüzek égnek mindenfelé, nem látni az embereket, Uram. Türelmetlen az Úr, megint kinézet az ablakon.

— A tűz már kialudt, Uram, de most meg már a füsttől nem látni.

Megint eltelik egy perc, megint kinéz a kerubim, de szóval fordul vissza az ablaktól. A szája csukott, de a szívéen megnyílik a kozáklándzsa-ütötte seb és pereg belőle a vércsepp, mint a rubin.

— No Sándor, mit csinál az én népem?

— Egymást marcangolja, Uram és közös erővel pusztítja, ami még megmaradt.

— Hát akkor pusztuljon el egészen, nem érdemel többet, — mondja az Úr s ahogy lehajtja szép fehér fejét a tenyerébe, végigördül egy nehéz könnycsepp a szakállán.

Most már senki se küldi a kerubimot az ablakhoz, mégis egyre ott áll reszkető szárnyakkal. S egyszerre csak megfordul, kigyulladt arccal és odainti Arany Jánost.

— Gyere csak János, ezért mégis érdemes volt meghalni!

Mire Arany János odatopog öreg lábaival, akkorra mind ott vannak a magyar szentek és egyszerre eláll a könnyük folyása attól, amit látnak. Ezer meg ezer ünnepi mécses gyúl ki a magyar éjszakában, pirosak, fehérek, zöldek, olyan az egész kis ország, mint egy kivilágított oltár és csitt csak, hallani is, ahogy imádkoznak az emberek:

— Petőfi Sándor, Petőfi Sándor...

¹ Ismeretes Petőfi Sándor vitája Mészáros Lázárral, aki ragaszkodott hozzá, hogy a hadba vonult nagy költő is viselje a szabályszerű katonagallért.

— *Ejnye, szólni kellene az Úrnak, — mondja Deák Ferenc tünődve Kossuth Lajosnak, de ahogy megfordulnak, már akkor ott áll az Uristen maga is és mosolyogva simogatja meg a kerubim meghajtott fejét:*

— *Nem veszendő nép az, fiam, amelyik így tud ünnepelni egy költőt. Megkegyelmezek a magyaroknak te miattad, Petőfi Sándor!*
(1922. november 30.)²

Móra Ferenc

Haranghy Jenő eredeti rajza.

² A Petőfi-centennáriumra írt cikk (*Napok, holdak, elmult csillagok* c. kötetből, Bpest, Révai) egyik gyönyörű részlete népi hangon és képzelőerővel példázza, hogy a magyar ember hazafias érzése és vallásos hite mily szorosan egybefonódik. *Ezért is volna reménytelen minálunk minden olyan próbálkozás, amely a mindenható álam keretében vissza akarná szorítani a keresztény vallást.*